

Zeer Geheim

Ministerraad
Nr. 3817

Ex.nr. 36

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 26 november 1965 in de Trêveszaal, aan-
gevangen 's morgens om tien uur en 's middags voortgezet

Aanwezig: De minister-president Cals en de ministers
Biesheuvel, Bogaers, Diepenhorst, De Jong
(bij de punten 1-11, 13-16 en 17a-17c), Sankalden,
Smallenbroek, Suurhoff, Den Uyl (bij de punten 5
gedeeltelijk en 12-19), Veldkamp, Vondeling en
Vrolijk (Afwezig de ministers Bot en Luns)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
De Block (bij de punten 17d en 17e) en Van der
Stoel (bij de punten 16 en 17)

Secretaris: drs. J. Middelburg

2. Mededelingen

a. Begroting 1966 en belastingplan (Zie notulen m.r. 19 novem-
ber 1965, punt 27 a)

Minister Vondeling wijst erop, dat nog niet van alle
departementen de nota van wijzigingen op de begroting is inge-
diend. Spreker dringt op spoed aan, aangezien het kabinet er
anders last mee krijgt.

De minister-president sluit zich bij de opmerking
van minister Vondeling aan. Hij wenst de bewindslieden van
Financiën geluk met de behandeling van het belastingplan in de
Tweede Kamer; dit is ongeveer gelopen zoals het kabinet het
had verwacht. Minister Vondeling geeft vervolgens nog een korte
uiteenzetting over de verdere voorbereiding ~~en de behandeling~~
van het belastingplan in de Tweede Kamer.

En van nog te behandelen belastingontwerpen

2 b. Het Koninklijk Huis (Zie notulen m.r. 19 november 1965,
punt 2 a)

De minister-president verwacht dat het voorlopig ver-
slag van de Eerste Kamer over het toestemmingsontwerp voor het
huwelijk van Prinses Beatrix dinsdag zal verschijnen. De ver-
wachting bestaat dat de twee grootste fracties zullen stellen,
dat over het toestemmingsontwerp lang genoeg gesproken is, maar
dat door de fractie van de PSP een groot aantal vragen zal wor-
den gesteld. Hoewel spreker dinsdag en woensdag vast zit met
de algemene politieke beschouwingen in de Eerste Kamer, wil hij
ernaar streven enkele uren na het uitkomen van het voorlopig
verslag de memorie van antwoord in te zenden, zodat beide stuk-
ken tegelijk in de pers kunnen komen.

Minister Sankalden...

De minister-president wijst dit laatste af. Hij neemt aan dat bij de behandeling van de begroting van Buitenlandse Zaken in de komende week een uitspraak over dit punt nog wel kan worden afgehouden; in die vergadering zou minister Luns kunnen volstaan met aanhaling van punt 2 van de nota, dat overeenkomt met wat hierover in de regeringsverklaring is gezegd. Minister Diepenhorst meent, dat minister Luns dan ook de passage uit de regeringsverklaring zou kunnen aanhalen.

De raad besluit vervolgens dit punt enkele weken aan te houden tot ook de ministers Bot en Luns aanwezig zijn.

17. Buitenlands beleid

a. Ondertekening en stilzwijgende goedkeuring van de overeenkomst tussen Nederland en Zambia inzake het terbeschikkingstellen van Nederlandse vrijwilligers in Zambia (Toelichtende nota)

Minister Biesheuvel merkt op, dat zijn departement wel betrokken is bij dit punt, maar er is hierover geen enkel ambtelijk vooroverleg geweest. De raad besluit dit punt tot de volgende vergadering aan te houden.

17 b. De crisis in de EEG (Zie notulen m.r.19 november 1965, punt 4 b)

De minister-president deelt mede, dat de secretaris van de REZ de resultaten van de laatste vergadering in een achttal conclusies heeft samengevat, die aan de notulen van die vergadering zullen worden toegevoegd. Minister Biesheuvel stelt de vraag of deze conclusies al direct gedistribueerd kunnen worden.

Staatssecretaris Van der Stoep deelt mede, dat allerlei pogingen door journalisten zijn gedaan om van minister Luns te horen wat hij bij zijn bezoek aan de Franse minister Couve de Murville over de crisis in de EEG heeft besproken, maar hij heeft gezegd, dat hij zich tot luisteren naar zijn Franse ambtgenoot wat de EEG betreft heeft beperkt. De minister heeft voor het dejeuner ook tegenover zijn Franse ambtgenoot duidelijk herhaald dat hij niet kon ingaan op de crisis in de EEG, aangezien de Vijf zich nog eerst moeten beraden. Na afloop van het dejeuner heeft hij drie kwartier alleen met Couve de Murville gesproken. Deze herhaalde het bekende Franse standpunt over de oplossing van de crisis. De grote punten voor de Franse regering zijn de positie van de EEG-commissie en de meerderheidsbesluiten van de EEG-raad; voor de bespreking hiervan noemde hij Brussel als plaats van samenkomst van de zes ministers moeilijk aanvaardbaar. Hiertegenover heeft minister Luns gesteld, dat de Nederlandse regering dit niet als procedurekwesties ziet, maar van oordeel is dat hierbij belangrijke principes in het geding zijn.

Hij heeft...

Hij heeft gewaarschuwd dat de Nederlandse regering weliswaar een oplossing met medewerking van Frankrijk zal prefereren, maar dat zij na een breuk verder zou gaan met de andere vier EEG-partners. De Franse minister sprak aan het slot nog de hoop uit dat de overeenkomst inzake de fusie van de drie executieve commissies spoedig geratificeerd zal worden; hierdoor zou het mogelijk zijn het probleem van de Europese commissie op te lossen.

17 c. Ontwikkelingen in de NAVO

Staatssecretaris Van der Stoep deelt mede, dat in het gesprek met minister Luns Couve de Murville ook de NAVO-problematiek heeft aangesneden. Daarbij zei hij o.a. dat de Franse regering zich zou inzetten voor de Duitse hereniging onder de twee voorwaarden dat de bondsrepubliek de bestaande grenzen zou aanvaarden en dat er geen Duitse medezeggenschap over atoomwapens zou komen. Het was de Franse minister in Moskou gebleken, dat de Russische regering hiertegenover op de lange duur niet afwijzend zou staan.

Spreeker deelt voorts het een en ander mede over activiteiten van minister Spaak rond het speciale comité van de ministers van defensie van de NAVO, dat zaterdag bijeen zal komen. Het plan is dat onder leiding van de commissie van permanente vertegenwoordigers van de NAVO-landen drie werkgroepen zullen worden gevormd, t.w. voor de uitwisseling van inlichtingen, voor de verbetering van de communicatiemiddelen tussen de regeringen en de hoofdkwartieren en voor de nucleaire planning. De commissie voor de nucleaire planning is van groot belang. België zou niet hieraan deelnemen, maar Spaak is bezig deze subcommissie de belangrijkste plaats te geven, wat de indruk kan wekken dat men een nucleair directorium of een politiek directorium wil instellen. Hoe de houding van de Amerikaanse regering hiertegenover zal zijn is nog niet helemaal duidelijk.

Minister De Jong is voornemens naar de vergadering van het speciale comité in Parijs te gaan, waar hij ook minister Luns hoopt te ontmoeten. De moeilijkheid is hoe de Nederlandse delegatie zich tegenover de nieuwe voorstellen moet opstellen. Van Nederlandse kant is steeds gesteld, dat nieuwe organen de cohesie tussen de Atlantische landen zullen moeten bevorderen. Van de MLF werd gezegd, dat deze geen proliferatie zou betekenen; als echter uit de nieuwe subcommissie voortkomt dat de Duitse bondsrepubliek ook bij het beheer van de nucleaire wapens wordt betrokken en op die wijze meer zeggenschap door Amerika en Engeland aan de Duitsers wordt gegeven, betekent dit wel proliferatie. Dit zal dan grote bezwaren oproepen, o.a. van Rusland en Frankrijk. Op deze wijze krijgt men enigzins een herhaling van wat zich heeft voorgedaan bij het idee dat de Amerikaanse minister McNamara een vorige maal lanceerde over instelling van een selecte commissie, waarbij spreker toen verlangde, dat

deze...